UČEBNÉ OSNOVY

Názov predmetu	**GEOGRAFIA**
Časový rozsah výučby	**1hod./týždenne (bez rozšírenia obsahu)**
Ročník	**siedmy**
Škola	**Základná škola Belehradská 21, Košice**
Stupeň vzdelania	**ISCED 2 – nižšie stredné vzdelávanie**
Dĺžka štúdia	**5 rokov**
Forma štúdia	**denná**
Vyučovací jazyk	**slovenský jazyk**

Školský vzdelávací program pre predmet geografia v 7. ročníku je vypracovaný v súlade s inovovaným Štátnym vzdelávacím programom pre nižšie stredné vzdelávanie, ktorý nadobúda účinnosť od 1.9.2015.

1. CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Geografia je predmet zaradený do okruhu Človek a spoločnosť. Rozvíja poznanie jedinečnosti našej planéty. Vyučuje sa 1 hodinu týždenne, vzhľadom na štátny vzdelávací program nie je navýšený obsah.

Geografia v 7.ročníku sa orientuje na regionálnu geografiu Európy. Žiaci budú prostredníctvom rôznych zdrojov získavať informácie o prírodnom prostredí, rastlinstve, živočíšstve, obyvateľoch, o spôsobe ich života ako aj o rôznych zaujímavostiach daných krajín. Opisom konkrétnych geografických javov v Európe žiaci získajú informácie, naučia sa ich porovnávať, triediť, vyhľadávať vzťahy a vysvetľovať ich. Poznanie vzťahov medzi prírodou Európy a obyvateľstvom, ktoré ju obýva a využíva má poukázať na optimálne využitie krajiny a potrebu jej ochrany, aby sa zachovala jedinečnosť tohto svetadiela. Integrácia poznatkov iných predmetov (dejepis, biológia, fyzika, chémia, výchovy) má viesť k vytvoreniu komplexného obrazu daného regiónu. Geografia vedie žiakov k tolerancii a úcte k iným národom, k poznaniu a ochrane prírodnej a kultúrnej krajiny a vytváraniu kladný postoj k svojmu okoliu a k sebe samému.

Našou snahou bude umožniť žiakom získať čo najviac poznatkov a zručností využiteľných v každodennom živote.

2. CIELE PREDMETU

Ciele predmetu sú v súlade s cieľmi vzdelávacieho štandardu pre vyučovací predmet geografia, schváleného ako súčasť ŠVP pre druhý stupeň základnej školy pod číslom 2015-5129/5980:2-10A0.

3. KĽÚČOVÉ KOMPETENCIE

Obsah vyučovacieho predmetu geografia v 7. ročníku vedie k postupnému osvojovaniu a rozvíjaniu kľúčových kompetencií, ktoré sú v súlade s profilom absolventa nižšieho stredného vzdelávania schváleného ako súčasť ŠVP pre druhý stupeň základnej školy pod číslom 2015-5129/5980:2-10A0. Špecifické kompetencie predmetu sú v súlade so ŠVP pre predmet geografia.

4. – 5. OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD

Obsahový a výkonový štandard predmetu je v súlade obsahovým a výkonovým štandardom vzdelávacieho štandardu pre vyučovací predmet geografia, schváleného ako súčasť ŠVP pre druhý stupeň základnej školy pod číslom 2015-5129/5980:2-10A0. Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre geografiu – ŠVP, 2015, s. 14 – 16.

PRIEREZOVÉ TÉMY

Prierezové témy sú implementované v predmete geografia priebežne v jednotlivých tematických celkoch: osobnostný a sociálny rozvoj, výchova k manželstvu a rodičovstvu, environmentálna výchova, mediálna výchova, multikultúrna výchova, ochrana života a zdravia.

Prierezové témy predmetu sú v súlade s prierezovými témami predmetu geografia schválenými ako súčasť ŠVP pre druhý stupeň základnej školy pod číslom 2015-5129/5980:2-10A0.

Obsahový a výkonový štandard je doplnený o vzdelávanie v oblasti finančnej gramotnosti. Opiera sa o vládou schválenú stratégiu. V súvislosti s tým bol v roku 2014 aktualizovaný Národný štandard finančnej gramotnosti (NŠFG).

FINANČNÁ GRAMOTNOSŤ

Témy finančnej gramotnosti sú zapracované do ŠkVP na základe metodiky, ktorú schválilo MŠ SR dňa 22. augusta 2014 pod číslom 2014-498/40322:5-10E0 s účinnosťou od 1. septembra 2014.

6. PEDAGOGICKÉ STRATÉGIE

V geografii sa kladie dôraz na získavanie informácií, ale aj na ich využitie v bežnom živote.

Predmet geografia vedie žiakov k:

- schopnosti tvorivo a adekvátne riešiť problémy
- vyhľadávať informácie, robiť ich analýzu, vedieť ich spracovať
- schopnosti vedieť riešiť problémy a navrhovať ich optimálne riešenia
- využívať informačné technológie pri spracovaní informácií
- schopnosti vytvárať projektové práce
- schopnosti prezentovať svoje výsledky a ich porovnávaniu

Obsah učiva

Časová dotácia 1 hodina týždenne/33 hodín ročne

Názov tematického celku	Časová dotácia
1.Prírodné a človekom vytvorené osobitosti Európy	8
2. Oblasti Európy /Stredná Európa, Západná Európa, Severná Európa, Južná Európa, Juhovýchodná Európa, Východná Európa/	22
3. Tvorba projektu Cestujeme po Európe	3

Metódy:

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliada učiteľ na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kompetencií žiakov. Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacích hodín, vekových osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

- **bádateľská metóda – 5E** /komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k získaniu potrebných kompetencií žiaka/

- ***motivačné metódy*** na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť
  - motivačné rozprávanie /citové približovanie obsahu učenia/
  - motivačný rozhovor /aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov/
  - motivačný problém /upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému/
  - motivačná demonštrácia / vzbudenie záujmu pomocou ukážky/
- ***expozičné metódy*** pri vytváraní nových poznatkov a zručností
  - rozprávanie /vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie/
  - rozhovor /komunikácia formou otázok a odpovedí/
  - beseda/riešenie aktuálnych otázok celým kolektívom/
  - demonštračná metóda /demonštrácia obrazov, modelov, prírodnín/, pozorovanie

- manipulácia s predmetmi /praktické činnosti, pokusy, experimentovanie,
- didaktická hra/, inštruktáž /vizuálne a auditívne podnety k praktickej činnosti, vedenie žiakov k pochopeniu slovného a písomného návodu/

❖ ***heuristická metóda*** /učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozbore problému, tvorbe a výberu možných riešení a vlastnom riešení/

❖ ***projektová metóda*** /riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu/

❖ ***praktické aktivity*** /samostatná činnosť na základe inštruktáže/

❖ ***práca s knihou a textom*** /čítanie s porozumením, spracovanie informácií, učenie sa z textu, orientácia v štruktúre textu, vyhľadávanie, triedenie, využívanie podstatných informácií/

❖ ***aktivizujúce metódy***

- diskusia /vzájomná výmena názorov, argumentov, zdôvodňovanie za účelom riešenia problému/
- situačná metóda /riešenie problémového prípadu reálnej situácie so stretom záujmov/
- didaktické hry /zemepisné tajničky, doplňovačky, osemsmerovky/
- kooperatívna vyučovanie /forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny/

❖ ***fixačné metódy***

metódy opakovania a precvičovania učiva: ústne a písomné opakovanie, opakovanie využitím učebnice a literatúry, domáce úlohy

špecifické metódy

- práca s kartografickým materiálom hlavne s mapou, glóbusom, práca s literatúrou
- učebnicou, zemepisnou čítankou a doplňujúcimi zdrojmi, encyklopédiami,
- časopismi
- Využívanie IKT vo výučbe – výučbové programy, dataprojektor, počítač, DVD

<u>Formy</u>:

- *vyučovacia hodina* /základného, motivačného, expozičného, fixačného,
- aplikačného, diagnostického typu/
- *terénne pozorovania a praktické aktivity*
- *exkurzia a vychádzka* /volí učiteľ podľa podmienok školy a regionálnych možností/

7. <u>UČEBNÉ ZDROJE</u>

<u>Učebnica</u>: RNDr. Ivan Ružek, PhD., RNDr. Peter Likavský CSc. – Geografia pre 8. ročník základných škôl a 3. ročník gymnázií s osemročným štúdiom

Používaná učebnica zodpovedá obsahom UO 7. ročníka.

Atlasy: Geografický atlas pre základné a stredné školy, Školský atlas Slovenská republika, glóbus, portfólio
Pracovný zošit: Mgr. Helena Bačová a kol. - Hravá geografia Pracovný zošit pre 7. ročník ZŠ, Taktik vydavateľstvo, s.r.o.
Mapy: Svet – všeobecnogeografická mapa, Európa – fyzická mapa, Štáty Európy
Online mapy
Encyklopédie a odborné časopisy: Geografia, Ľudia a Zem, Katalógy cestovných kancelárií
DVD filmy a výučbové programy: Seterra, Svet, Google earth, Didakta Zemepis, ďalšie podľa priebežnej ponuky
Internet: internetové geografické portály
Didaktická technika: počítač, notebook, dataprojektor, internet, DVD, textový materiál, obrazový materiál, výučbové programy, Vybavenie IT Laboratória

8. HODNOTENIE PREDMETU GEOGRAFIA

Žiaci sú hodnotení a klasifikovaní v súlade s Metodickým pokynom č.22/2011R na hodnotenie žiakov základnej školy, ktoré schválilo MŠ SR pod č.:2011-3121/12824:4-921 s platnosťou od 1. 5. 2011.

Predmet je klasifikovaný.

Pri hodnotení žiaka sa prihliada na jeho osobnostný rast, ako zvládol učivo, ako vie využiť získané vedomosti v bežnom živote. Hodnotí sa ústny prejav, písomný prejav, práca s mapou a glóbusom, referáty a projekty. Hodnotenie známkou odráža výsledok práce žiaka, slovné hodnotenie zohľadňuje kognitívne schopnosti žiakov, ich postoje k školskej práci, individuálne i sociálne správanie, celkovú aktivitu. Pomáha pri vytváraní sebahodnotenia žiaka a poskytuje priestor na hodnotenie iných žiakov ako aj seba samého.

V geografii realizujeme priebežné a celkové hodnotenie:

1. **priebežné hodnotenie** - pri hodnotení čiastkových výsledkov prejavov žiaka na vyučovacích hodinách, má hlavne motivačný charakter; učiteľ zohľadňuje vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliada na jeho aktuálny psychický i fyzický stav,
2. **celkové hodnotenie** - na konci prvého polroka a na konci druhého polroka školského roka; a vyjadruje objektívne zhodnotenie úrovne vedomostí, zručností a návykov žiaka v danom vyučovacom predmete.

Všetci žiaci sú hodnotení prostredníctvom ústnych odpovedí, písomných didaktických testov, hodnotí sa aj orientácia na mape, prezentácie projektov. Hodnotí sa úroveň osvojenia si základných poznatkov stanovených výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu. Pri písomnej kontrole je hodnotenie známkou na základe percentuálnej úspešnosti podľa kritérií podľa vzájomnej dohody učiteľov.

100% - 90%	1 (výborný)
89% - 75%	2 (chválitebný)
74% - 50 %	3 (dobrý)
49% - 30%	4 (dostatočný)
29% - 0%	5 (nedostatočný)

Pri kontrole praktických zručností budú žiaci hodnotení slovne s dôrazom na samostatnosť a správnosť tvorby záverov z riešenia úloh, pri prezentácii projektov prebehne hodnotenie podľa kritérií na základe vzájomnej dohody (známkou, slovné hodnotenie) – hodnotí sa estetická, výtvarná, obsahová stránka, ako aj rečové zručnosti žiaka pri prezentácii.

Pri hodnotení výsledkov práce žiaka sa postupuje v súlade s:

- **I.** výchovno - vzdelávacími požiadavkami vzdelávacích programov,
- **II.** požiadavkami na rozvoj všeobecných kompetencií,
- **III.** učebnými plánmi, učebnými osnovami a štandardmi.